

Список використаних джерел :

1. Батечко Н., Михайліченко М. Еволюція освітніх парадигм у сучасному науковому дискурсі. *ОСВІТОЛОГІЯ*. 2020. №9. С. 29–37. URL: <https://doi.org/10.28925/2226-3012.2020.9.4>
2. Бондар Т. О. Когнітивний менеджмент для сучасного педагога: інструментарій у часи невизначеності. *Імідж сучасного педагога*. 2024. №3(216). С. 14–19. URL: [https://doi.org/10.33272/2522-9729-2024-3\(216\)-14-19](https://doi.org/10.33272/2522-9729-2024-3(216)-14-19)
3. Mokyak V., Tarielko, S. Поняття та зміст освітньої парадигми. *Педагогічні науки*. 2023. №81. С. 148–154. URL: <https://doi.org/10.33989/2524-2474.2023.81.289409>
4. Radchuk H., Adamska Z., Oliynyk M., Chopyk, S. Paradigms in Modern Higher Education Development. ATEE 2020 – Winter Conference. Teacher Education for Promoting Well-Being in School. Suceava, 2020. URL: <https://doi.org/10.18662/lumproc/atee2020/26>

Борисенко Надія

*кандидатка педагогічних наук, доцентка, старша викладачка
кафедри технологічної і професійної освіти
Глухівського національного педагогічного
університету імені Олександра Довженка
(м. Глухів)*

ТРАНСФОРМАЦІЯ ОРНАМЕНТІВ УКРАЇНСЬКОЇ ВИШИВКИ В СУЧАСНОМУ ДИЗАЙНІ

Упровадження українських традиційних технік декоративно-ужиткового мистецтва в дизайн сучасних виробів набуває популярності як на світовому, так і на внутрішньому ринку. Збільшується кількість дизайнерів, котрі намагаються модифікувати, трансформувати або адаптувати етнічні мотиви під сучасну моду.

Актуальність етнічного стилю в одязі простежується в колекціях українських і закордонних дизайнерів протягом кількох років. Жан Поль Готьє, французький дизайнер, першим зробив вишиванку частиною світової моди. Джон Гальяно, артдиректор Dior, створив колекцію одягу, в якій переважали червоні, білі та чорні кольори. Різні частини костюму були оздоблені вишивкою.

Гуссі використовували різноманітні мотиви української вишивки в одній зі своїх колекцій. Орнаменти були дуже схожими на орнаменти Поділля й Гуцульщини. Базою однієї з колекцій Valentino були вишиті сорочки, сукні, верхній одяг, що повторювали стиль гуцульських жилетів.

Dolce & Gabbana розробили онлайн-проект, спрямований на підтримку важливих сімейних цінностей. Його ілюстрували зображенням української родини, убраної в національний одяг. Sportmax, італійський бренд, використовував широкі орнаменти, що подібні до борщівської вишивки, у своїх колекціях.

Підкреслимо, що стилізовані геометричні орнаменти та мотиви у вишивках, які представляють на показах мод, символізують українську ідентичність, багатоманітність нашої культури.

Українські дизайнери також багато років популяризують українські традиції, створюють одяг в етностилі, сприяють введенню етнічного стилю в повсякденний гардероб. Серед таких дизайнерів можемо назвати Vity Kin, Юлію Магдич, Роксолану Богуцьку, Лілію Літковську та інших.

Українська народна вишивка є одним з найбільш розповсюджених і доступних видів народної художньої творчості. Вона удосконалювалась протягом багатьох століть і до нас дійшла у вигляді чудових різноманітних орнаментів; швів, якими вони наповнені; цікавих кольорових поєднань ниток.

Символіка вишивки на тканинах, зокрема на одязі, зберігає відображення тих процесів, які відбувалися в етнічній культурі українців та в українському суспільстві впродовж останніх кількох століть. Орнаментика народного вбрання за давніх часів була своєрідним письмом. За ним прочитували різноманітну інформацію про власника одягу (з якого він роду, його соціальний та сімейний стан).

Навчаючи старшокласників створенню орнаментів для оздоблення виробів в етностилі доцільно синтезувати комплексні навчально-тренувальні проєктні справи й завдання інтегрованого змісту навчальних предметів (технології, образотворче мистецтво, інформатика) та міжпредметні зв'язки.

На уроках технологій цікавим та корисним буде вивчення способів інтерпретації орнаментики традиційного текстилю Сіверщини в сучасному одязі. Якщо говорити про Сумську область, то вона складається з трьох етнографічних зон: Слобожанщина, частина Полтавщини та частина східного Полісся, Сіверщина.

Український народний жіночий костюм Сіверщини дуже цікавий своєю самобутністю й оригінальністю художнього вирішення. Складається із спідниці, керсетки, сорочки із домотканого полотна, рукав якої виконаний техніками хрестик і пухлики у традиційних червоно-чорних кольорах. Поділ сорочки також вишитий.

Доцільним буде запропонувати здобувачам освіти такі варіанти проблемних та дослідницьких завдань:

- дослідити зразки сорочок Сіверщини (натуральні зразки, фото з інтернету), визначити, які техніки вишивання, кольори властиві нашому регіону;
- з'ясувати, як змінювалися орнаменти на сорочках Сіверщини протягом часу;
- провести дослідження, які традиційні орнаменти, мотиви вишивки Сіверщини зустрічаються на сучасних вишиванках.

У сучасному дизайні присутні широкі можливості використання вишивки не лише як елементу оздоблення одягу. Наразі мотиви та орнаменти вишивки використовуються для декоративного облаштування стін, підлоги, стелі, інших елементів інтер'єру.

Здійснюючи своє дослідження, Т. Божко та О. Чистіков, проаналізували знаки, котрі були сформовані на базі геометричних орнаментів української вишивки. Вони дійшли висновку, що українська символіка та орнаментика має доволі широкий спектр використання і користується попитом у виробників товарів чи послуг. Зокрема, власне знаки народної української культури отримують варіативні візуальні трансформації. Незважаючи на те, що втрачаються традиційні технології виконання українських орнаментів, вони завжди є впізнаваними (за основними формотворчими характеристиками, за геометричною будовою тощо). Також здійсненне дослідження галузей використання торгових знаків, логотипів показало, що переважна більшість організацій, які мають знакові форми, побудовані на базі елементів геометричного орнаменту, своєю сферою діяльності орієнтовані на українську культуру [1].

Таким чином, поєднання традиційних художніх форм та стилів, що використовують сучасні кольорові та композиційні рішення, сприятиме створенню нових варіацій та унікальних дизайнів найрізноманітніших продуктів.

Список використаних джерел :

1. Божко Т., Чистіков О. Тенденції застосування геометричних орнаментів у проектах графічного дизайну в Україні XXI ст. *Деміург: ідеї, технології, перспективи дизайну*. 2019. 2. С. 51–66. URL: <https://doi.org/10.31866/2617-7951.2.1.2019.170357>

Боркут Дмитро

*здобувач другого (магістерського) рівня вищої освіти
Полтавського національного педагогічного
університету імені В. Г. Короленка
(науковий керівник – О. Штепа)
(м. Полтава)*

ХРИСТИЯНСЬКІ ЦІННОСТІ ЯК ЧИННИК ГУМАНІЗАЦІЇ ОСВІТИ В УКРАЇНІ: ФІЛОСОФСЬКИЙ АНАЛІЗ

Тлумачення християнських цінностей можливе на основі оцінки явищ із позицій релігійної свідомості. Вони виражаються через відповідні форми, служать нормативною формою орієнтації людини в оточуючому її світі. Існуючі в релігійному дискурсі ідеї, погляди можуть бути справжніми, істинними і помилковими, але від цього вони не перестають бути цінностями.